

Afiliant

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania

00-838 Warszawa, ul. Prosta 30, tel. (22) 827 92 38, +48 796 293 878

edukacja@solidarnosc.org.pl

www.solidarnosc.org.pl/oswiata

Gdańsk, dnia 22.04.2020 r.

OPINIA PRAWNA

dot. anonimizacji danych zawartych w arkuszach organizacyjnych publicznych szkół i przedszkoli

I. Podstawa i przedmiot opinii prawnej

Niniejsza opinia została sporządzona na zlecenie Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” w związku z następującym stanem faktycznym.

Dyrektorzy szkół oraz przedszkoli na terenach objętych działaniem Regionalnych Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” realizują obowiązek uzyskania opinii zakładowych organizacji związkowych będących jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, stosując zabieg anonimizacji danych osobowych nauczycieli w nim zawartych.

Dyrektorzy szkół wskazanych placówek realizują ten zabieg, powołując się na dyrektywy zawarte w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) - RODO.

II. Stan prawny

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148) nakłada na dyrektorów szkół i przedszkoli, przy opracowywaniu arkuszy organizacyjnych, obowiązek zasięgnięcia opinii zakładowych organizacji związkowych będących jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, zrzeszających nauczycieli.

Zgodnie z art. 111 cytowanej ustawy minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi w drodze rozporządzenia szczegółową organizację publicznych

szkół i publicznych przedszkoli, uwzględniając prawidłową realizację celów i zadań szkół i przedszkoli. Aktem wykonawczym tego przepisu jest rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli. Wskazane rozporządzenie stanowi, iż dyrektor szkoły lub przedszkola przekazuje arkusz organizacji szkoły lub przedszkola zaopiniowany przez zakładowe organizacje związkowe, o których mowa w art. 110 ust. 2 albo 2a ustawy, w terminie do dnia 21 kwietnia danego roku organowi prowadzącemu szkołę lub przedszkole.

Opinia zakładowych organizacji związkowych jest wydawana w terminie 10 dni od dnia otrzymania arkusza organizacji szkoły lub przedszkola, nie później niż do dnia 19 kwietnia danego roku.

III. Analiza prawna

Żaden przepis ustawy prawo oświatowe lub aktów wykonawczych do tego aktu prawnego nie daje kompetencji dyrektorom szkół do ingerowania w treść arkuszy organizacyjnych, które mają być przedstawione do zaopiniowania związkom zawodowym. *Ratio legis* wskazanych powyżej przepisów jest umożliwienie związkom zawodowym realizacji ich ustawowego prawa do reprezentowania interesów zawodowych pracowników. Anonimizacja danych osobowych nauczycieli na potrzeby przedstawienia arkuszy organizacyjnych związkom zawodowym powoduje, że obrona miejsc pracy nauczycieli staje się iluzoryczna a wyrażenie opinii bezprzedmiotowe.

W tym miejscu warto podkreślić, iż bezzasadne jest powoływanie się w przedmiotowej sprawie przez dyrektorów szkół na ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych z uwagi na zasadę prawną *lex specialis derogat legi generali* oznaczającą, że prawo o większym stopniu szczególności (pochodzące z aktów prawnych o tej samej mocy, np. z dwóch ustaw, obowiązujące w tym samym czasie) należy stosować przed prawem ogólniejszym.

O charakterze prawnym arkuszy organizacyjnych szkół publicznych, w kontekście stosowania ustawy o ochronie danych osobowych, wypowiedziały się wielokrotnie sądy administracyjne. Tytułem przykładu można tu wskazać uzasadnienie wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 5 lipca 2013 r. w sprawie II SAB/Łd 49/13, z którego jednoznacznie wynika, iż w stosunku do nauczycieli pełniących funkcje publiczne oraz realizujących podstawowy cel szkolnictwa publicznego wynikający z Konstytucji RP w zakresie ujawnienia ich danych osobowych i kwalifikacji wskazana ustawa nie ma zastosowania.

IV. Podsumowanie

Nie ma podstaw faktycznych i prawnych do anonimizacji danych osobowych nauczycieli zawartych w arkuszach organizacyjnych publicznych szkół i przedszkoli. Analizowany proceder można oceniać pod kątem złamania przepisów ustawy z dnia z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych poprzez utrudnianie wykonywania działalności związkowej.

Za uzasadnione również należy uznać poinformowanie przez Związek o powyższym problemie właściwego organu ds. nadzoru pedagogicznego, albowiem zgodnie z art. 56 ustawy prawo oświatowe jeżeli szkoła lub placówka albo organ prowadzący prowadzi działalność z naruszeniem przepisów ustawy lub ustawy o systemie oświaty, albo rozporządzeń wydanych na ich podstawie, organ sprawujący nadzór pedagogiczny może polecić, w drodze decyzji, usunięcie uchybień w wyznaczonym terminie.

RADCA PRAWNY

Tomasz Gryczan